

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4 uri popoldne.

Stane na leto K 10[—]

1/2 leta . . . „ 5[—]
1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanje . . . 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanica se računijo po Petit-vrsti, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Italijanska trgovska šola v Gorici.

Z drugimi šolami v Gorici se je zaključil pouk tudi na italijanski trgovski šoli.

Iz letnega poročila posnemamo: Šola je obsegala

a) Dveletno trgovsko šolo za dečke s pripravljalnimi tečajem. Gojencev je bilo: 15 v pr. teč. 18 v I. trg. teč. 15 v II. trg. tečaju.

b) Dveletno trgovsko šolo za deklice z menjajočim se prvim in drugim tečajem. Letos je obstajal prvi tečaj. Gojenk je bilo 32.

c) Trorazredno nadaljevalno šolo za trgovske vajence. V prvem razredu je bilo 22 učencev, v drugem 21. in v tretjem 8.

Po narodnosti so gojenci zavoda večinoma Italijani, Slovencev je bilo devet, 1 Hrvat in en Rus.

Na zavodu je nameščenih šest učiteljev. Poleg njih je poučevalo še enajst pomožnih učiteljev iz raznih drugih šol.

K vzdrževanju zavoda prispeva država 11.000, dežela 6000 in mestna občina v Gorici 5500 kron. Ostanek pokrije tukajšnja trg.-obratna zbornica, katera daje tudi za šolo potrebne učne prostore.

Kot vzdrževatelj šole je izkazan poseben kuratorij, sestavljen iz zastopnikov vlade, dežele, goriškega občinskega sveta ter trg.-obratne zbornice. Predsednik mu je Venuti Josip, predsednik trg.-obratne zbornice in deželni poslanec.

Bili so časi, ko so si Italijani z lahkote pridobili svojo trgovsko šolo, Slovenci pa smo ostali praznih rok, brez svoje trgovske šole. Želja Slovencev je bila ta, da se ustanovi v Gorici trgovska šola s slovenskim in italijanskim učnim jezikom, tako da bo v njej prostora za slovenskega in italijanskega dečka, ki se posveti trgovini — ali Italijani so znali izrabiti položaj in so si pridobili trgovsko šolo, mi smo šli od vprašanja trgovske šole v Gorici prazni proč, da si je bila tudi vlada za to, da se napravi trgovska šola s slovenskim in italijanskim učnim jezikom.

Kobiljaglava 1475 m in Krn 2245 m.

Krn.

V Tolminu izstopijo še trije naši planinci iz avtomobila, kateri so pa drugo pot izvolili, namreč mimo Volarjev do vasi Krn, tam so prenočili in od tam na vrh Krna. Midva sicer nisva bila utrujena, pa vseeno nama ni bilo prav po godu, da sva cel čas iz Tolmina do Kobarida morala v avtomobilu stati; bili smo natlačeni kot sardele. Dobro, da ni to dolgo trajalo. V Kobaridu kupiva nekaj sadja in hajd do Drežnice. Ogljedala sva si tam lepo, veliko še v delu nahajajočo se cerkev, pri kateri je že sedaj tuptam pokvarjen zid, vsploh laških zidarjev.

Na praznik ob 1/4 uri zjutraj sva že korakala proti vasi Košče in se nato vspenjala višje. Pričela sva polagoma s počasnimi koraki, vedé, da čaka naju še precej huda tura. Jutro je bilo nadvse lepo in čisto, ptički so peli in se čudili, zakaj tako napenjava svoje oči v razne skale in drevesa, vse to, da bi zapazila markacijo; pa zastónj: Od Drežnice do vrha ni bilo nobene rudeče lise. Soška podružnica, kje si? Poti sicer vsled čistega dneva nisva mogla zgrešiti, drugače bi

Pa kar se je zgodilo, se je zgodilo in tako vidimo, kako skrbi lepo za to italijansko šolo država, dežela, Goriško mesto in trgovsko-obratna zbornica. Mi nimamo za to šolo nobene kompenzacije. Plačujemo državi in deželi davke, Goriškemu mestu, naši trgovci in obrtniki plačujejo v trgovsko-obratno zbornico — trgovsko šolo imajo pa Italijani. V nemali meri je vzdrževana z našimi žulji!

Za procvit slovenske trgovine na Goriškem, pred vsem v Gorici, je neobhodno potrebna slovenska trgovska šola. Kolikokrat se je že povdarjalo, da se slovenska trgovina v Gorici ne razvita v veliki meri zbog tega, ker nimamo strokovno izobraženih trgovcev. Dvigniti treba trgovsko izobrazbo in dvigne se tudi slovenska trgovina v mestu in na deželi. Ni treba še posebnih dokazov, da je v to svrhu potrebna trgovska šola in sicer zavod tako organiziran kakor je italijanska trgovska šola v Gorici. Taka potreba je na slovenski strani obče pripoznana, treba jo je torej tudi izvesti, da pridemo do takega zavoda. Lepa prilika ob ustanovitvi italijanske trgovske šole je šla mimo nas — toliko bolj goreče se moramo odslej brigati za to vorašanje in ga tudi realizirati.

Italijani hočejo imeti trgovino v Gorici v svojih rokah, v ta namen jim izborno služi tudi šola — zato napnimo tudi mi vse svoje moči, da pridemo do slovenske trgovske šole, jednega izmed glavnih pripomočkov za procvitanje slovenske trgovine v Gorici.

Dvorazredna zasebna slovenska trgovska šola v Trstu

je izdala ob koncu letošnjega šolskega leta svoje letno poročilo.

Šola vzdržuje poseben kuratorij sestavljen iz zastopnikov denarnih zavodov in društev v Trstu, kateri prispevajo k vzdrževanju šole. Predsednik je državni in deželni poslanec dr. G. Gregorin. Učiteljski zbor je štel 12 učnih oseb, ravnatelj mu je Ulčakar Josip, ravnatelj Tržaške

bila v megli. Po prejšnji strmini prideva na sedlo levo od planine Zaslap. Kratek počitek in lotila sva se strehe tega primorskega orjaka. Solnce je že zelo pripekalo, ko ga zmagava ob 7^{1/4} uri. Rabila sva iz Drežnice dobre 4 ure. Drugi trije, kateri so po krajši poti iz vasi Krn prišli, so bili že na vrhu in naju ozmerjali z zapanci. No, ta je pa lepa, človek vstane ob tretji uri, pa vrhu tega je še ozmerjan z zaspancem. Kaj pa vi tam doli v nižavah, kedaj vstanete? Nisva jim zamerila, posebno ko sva opazila, da so naju težko pričakovali. Manjkal jim je namreč »kotel«. Kakor po navadi se planinci, ako jih gre več na isto turo, zmenijo, da samo eden vzame kotel s seboj; tudi tukaj so na tak način se sporazumeli. Vse so imeli razloženo za kuho, čaj, sladkor, juho, razne konzerve itd. vsega je bilo dovolj, tudi snega v culici — samo kotla ne. Slučaj je nanesel, da ravno tisti planinec, kateri je zadnjič havelok na Golici na grm obesil, je imel prinesiti samovar, a je tudi sedaj domneval, da ga je med potjo kje založil, pa ker se niso nikjer vstavili, je tudi to padlo v nič in samovarju je bilo doma gotovo dolgečas po svojem gospodarju. Hitro jih rešiva iz te zagate in kmalu se je iz snega napravilo čaj in limonado. Tudi zadremalo se je lahko, žuželk in mrčesov v tej višini 2245 m ni bilo, kraljeval je popolen mir.

posojilnice in hranilnice. Učni jezik je bil slovenski, v vsakem tečaju se je poučeval po en predmet tudi z laškim in nemškim učnim jezikom. Šola je sestajala iz pripravljalnega tečaja in iz dveh strokovnih tečajev. Pripravljalni tečaj je štel 32 učencev, prvi strokovni tečaj 31 učencev in 8 učenk, drugi strokovni tečaj 16 učencev in 3 učenke. Izmed 90 učencev je 49 rojenih v Trstu in okolici, 20 v ostalem Primorju, 16 je Kranjcev, 2 Štajerca, 2 Korošca in 1 Hrvat. 70 učencev stanuje v Trstu pri starših, ostali so zunanji. Vspeli so 59 učencev je napredovalo, 16 jih ima ponavljalni izpit in 15 jih je propadlo.

Prihodnje šolsko leto se prične s 16. sept. z vpisovanjem učencev. Šolnina znaša v trgovskih tečajih letnih 200 K, v pripravljalnem tečaju letnih 80 K. Ubožni in marljivi dijaki zamorejo biti oproščeni od plačevanja šolnine, ako za to prosijo pravočasno.

V prvi trgovski tečaj se vsprejemajo vsaj 14 stari absolventi meščanskih in nižjih srednjih šol ter pripravljalnih tečajev na trgovskih šolah. Vsak drug prosilec mora dokazati dovoljno predizobrazbo z vsprejemnim izpitom.

Isto izvestje podaja nam tudi poročilo o obrtni nadaljevalni šoli s slovenskim učnim jezikom v Trstu. Obvezna je za vse obrtniške in trgovske vajence v Trstu, ki ne obiskujejo italijanske šole te vrste. Podučevalo je enajst učiteljev. Učencev je bilo 189. Delili so se v dva obrtna tečaja, ki sta imela vsak svojo vspešnico in v dva trgovska tečaja. Napredek je bil izvrsten pri 32 učencih, pohvalen pri 57, dovoljen pri 62, zadosten pri 16. Stavbnim obrtnim pripadalo je 18 vajencev, mehaniško tehniškimi 31, umetelnimi 10, pekomi 47, oblačilnim in tkanjskim obrtnim 24, trgovskih vajencev pa je bilo 59.

S prihodnjim letom se šola spopolni s tretjim obrtnim in trgovskim tečajem.

Tako skrbijo tržaški Slovenci za potrebni trgovski poduk, da dajejo trgovini sposobnih pomočnikov in trgovcev. Tudi ta šola mora nas v Gorici le vspodbujati k temu, da si noskrbimo čim prej slovensko trgovsko šolo v Gorici!

Kaj pa še le razgled? Kako nas je presenetil; posebno, ker se redkokedaj posreči, da se dobi tega orjaka popolno čistega, samo proti jugu je bil razgled bolj meglen, videli nismo Jadranskega morja, pač pa proti jugozahodu široko razpoloženo piramido Matajurja; Breginjski stol, celo Kaninsko skupino proti severu Mangart. Jalovec, Vršič, Mojstrovko, Prisojnik, proti severovzhodu Razor, Skrlatico, Rogljico, Križ, Stenar, Pihavec, Kanjavec, Triglav itd. Kako obilno je bil poplačan naš mali trud. Severna stran Krna je bila še vsa v snegu, med tem ko se ga je na južni strani le v votlinah našlo. Po kratki debati sklenemo odhod za 10 uro, posebno ker je moj tovariš imel še v Tolminu isti dan ob 4. popoldne sodelovati pri koncertu, kateri je hotelc prirediti pevsko in glasbeno društvo iz Gorice. Sedaj se je pa nenkrat pokazala slov. bolezen, nesloga. Kakor delavci, kateri so delali babilonski stolp, tako smo mi vsak svojo pot hoteli za nazaj imeti; zjedini smo se vendar vsaj za dve skupini in tako sta odšla dva po isti poti skozi vas Krn nazaj, midva z enim prirastkom, pa po dolgi a zelo interesantni poti, mimo bivše Trilerjevčeve kočice nazaj. Pot pelje mimo Peskov, pod katerimi je studenec, v bližini jezera po takozvanih »Zajezerje« do planine Sleme, kjer smo izvedeli o tužni smrti našega prestolona-

Okrajna bolniška blagajna v Gorici.

(Konec.)

Upravni stroški

se razdelijo tako-le:

1. pristojne plače odbornikom (predsedstvo, načelstvo, nadzorovalni odbor in razsodišče) K 1.173 nasproti K 1.016 v letu 1912 več K 157); 2. honorar uradnikom K 25.861.42 nasproti K 24.171.28 v letu 1912 (več K 1690.14); 2. stanarina za uradne prostore in ambulance K 1.410 (kot v letu 1912); 4. čiščenje uradov, razsvetljava in kurjava K 832.14 nasproti K 979.88 v letu 1912 (manj K 147.74); 5. nagrada uradnikom in priglednikom K 2.080; 6. pisarniške potrebščine in tiskovine K 2.162.58 nasproti K 2585.69 v letu 1912 (manj K 423.11); 7. poštni stroški, telefon in telegrami K 704.77; 8. naročnine in oglasi v časopisih K 984; 9. dijete in potovanja K 672.62; 10. dijete delegatom stanujočim izven goriške okolice K 131; 11. osebna dohodnina K 326.71; 12. razni K 246.04.

V letu 1912 točke šteje 5, 7, 8, 9, 10, 11 in 12 so znašale K 6418.52, dočim v letu 1913 iste so znašale K 5.145.14, manj torej K 1.273.38.

Skupni upravni stroški znašajo torej K 36.584.28 nasproti K 40.731.39 v letu 1912, manj torej K 4.147.11. Ta zmanjševalni potrošek je prišteti dejstvu, ker v letu 1912 med upravnimi stroški so bili všteti tudi prispevki za penzijski zavod, kateri so znašali K 3.422.52, dočim dotični prispevki v letu 1913 so navedeni v posebni točki. Zaradi tega so upravni stroški v letu 1913 skoraj enaki kakor v letu 1912.

Drugi izdatki

se razdelijo tako-le:

Prispevek penzijskemu skladu uslužbencev (skupno s penzijskim zavodom v Trstu) K 3.524.09 nasproti K 3.422.52 v letu 1912 (več K 101.57); prispevek zvezi okrajnih bolniških blagajn K 489.39 nas-

slednika in soproge, Skoraj nismo hoteli verjeti, pa ker sta nama dva Tolminca pravila, katera sta isti dan zjutraj odšla iz Tolmina na Rdeči Rob in sta videla že vseti črne zastave, smo navsezadnje verjeli in ovrgli program priti ob 3. popoldne v Tolmin, ker smo vedeli, da potem itak ne bode koncerta. Res smo nato celo pot lenarili in pri vsakem studencu počivali. Pri neki planini si pustimo še krave in kože pomolzti in smo hlastno južinali še gorko mleko. Ta pot je res najdaljša, a mislim tudi ena izmed najkrasnejših, posebno, ko se hodi na levo od Mrzlega vrha precej visoko ob desni strani doline Tolminske. Pot je zelo lepa in skoraj položna. Še-le ob 5. uri smo priromali v Tolmin, rabili smo vsled večnega lenarenja 7 ur, mislim pa, da se v 4 urah lahko pride.

Prvo je bilo, da smo gledali na zastave in res smo jih zapazili, in s tem bila je potrjena britka resnica. Malo počitka, nato se odpeljemo na postajo k Sv. Luciji, kjer se nas je vseh pet zopet našlo. Tura je bila zelo krasna in ne prenaporna. Vreme oba dni lepo, razen tiste dobre pol ure, ko sva vrata snemala. Z najboljšimi občutki, vsi zagoreli od solnca, se ob 9. zvečer pripeljemo zopet v Gorico. Planinski pozdrav!

....o.

ške univerze Karlo-Ferdinandove v Pragi javno proglašen doktorjem prava.

Česa se dolži dijake. — C. kr. pol. uradniku Flor. Orasch se da ukaz, da izvrši lišno preiskavo pri v smeri § 285. k. z. C. kr. policijski urad. — V Gorici 16. julija 1914. — Uradni predstojnik dr. Casapiccola. — S takim poblastilom se je izvršila preiskava pri 3 dijakih v Gorici. § 285. k. z. pravi, da je vsakdo, ki je član skrivne družbe, to je: zedinjenja več ljudi, ki se nalašč skriva, pred gosposko ali ki zakriva svoja pravila, kriv pregreška. — Dijake preganjajo torej radi tajnega združevanja in sicer v Gorici in po vsem Slovenskem. Da ne bodo imeli v Gorici uspeha je več ko gotovo, ker zedinjevanja, ki bi moralo biti skrito pred oblastmi, pač ni v Gorici. — Tajno združevanje je prestop, ki se kaznuje po posebnosti udeležbe. Ustanovitelje in vodilne osebe se mora kaznovati v hud zapor od treh mesecev do enega leta, druge pa z zaporom od enega do treh mesecev. — Ravno tako se pa tudi kaznuje kdor da tajnim družbam na razpolago svoje prostore in uradnik, ki ne naznani take tajne družbe.

Kako je prišlo do hišnih preiskav v Gorici. — Današnja »Edinost« pojasnjuje, kako je prišlo do hišnih preiskav v Gorici, ne da bi mogel pokazati g. dr. Casapiccola kakoga poblastila, še manj pa, da bi vedel o preiskavi njegov šef — okrajni glavar v Gorici. Dr. Casapiccola je čul nekaj zvoniti o hišnih preiskavah v Ljubljani. Pri tem pa je dobil srečno misel, če morebiti ni državni koristno, da poizkusi tudi on v Gorici isto. In šel je v Ljubljano. Kaj je govoril tam na policiji, ni znano, gotovo je le eno, da je dobil tam ustmeno dovoljenje, ne pismeno, za lišne preiskave v Gorici. Dr. Casapiccola se o tem seveda ni upal povedati ničesar svojemu šefu, okrajnemu glavarju, ker je pač vedel, da bi ta nikdar ne dovolil takih hišnih preiskav, ker pozna gospod glavar goriške razmere malo bolje ko pa vodja policijskega oddelka. — Tako je prišlo do hišnih preiskav v Gorici in tako je prišlo do blamaže g. Casapiccole. Bil bi v resnici čas, da bi Gorica pogrešala g. dr. Casapiccolo kot svojega policijskega »šefa«.

Prijaznost dr. Casapiccole. — V nedeljo okoli 1.30 popoldne je obiskal dr. Casapiccola Pevmo. Spremljala sta ga njegova psa, eden je imel nagobčnik, za drugega pa so seveda predpisi okrajnega glavarstva neveljavni. Ko je prišel dr. Casapiccola do gostilne g. Vincenca Komavlija, priteče iz gostilne mali Komavlijev pes. V hipu sta se spravila psa višjega policijskega komisarja nad psička in ga začela prav neusmiljeno obdelavati. Na pasji krič priteče g. Komavli iz hiše, da konča pasje klanje. Ko pa udari s palico po pseh, se mu pa pripeti grozovit greh. Palica je pogladila tudi psa dr. Casapiccole. Tedaj pa se razljuti g. višji policijski komisar, zavilati pasji bič in oplazi g. Komavlija po hrbtu. — Enkrat, dvakrat — g. doktor je bil divji. Iz hiše prileti na pomoč očetu sin Emil. Pa slabo je naletel. Dr. Casapiccola zagrabí pasji bič in z ročajem udari sina po glavi, da se je skoraj onesvestil. Na krič očeta in jok matere je pritekla še hčerka iz hiše, ki se je od strahu onesvestila. Dogodek je privabil vse polno ljudi in nakrat je bila cesta prenapolnjena ogorčenega prebivalstva.

G. Komavli ima na hrbtu dve precej široki podplutbi, mlajši Komavli prst debelo podplutbo nad desnim očesom. Učinki dr. Casapiccolovega pasjega biča — sta dve lahki telesni poškodbi, kakor je zdravniško ugotovljeno.

Čisto mirno in objektivno smo podali poročilo o dr. Casapiccolovi »prijaznosti«. Predstojnik policijskega oddelka se ho moral zagovarjati radi lahke telesne poškodbe. Ali niti ta dogodek ne pouči oblasti, da se je vendar treba ozirati na slovenske kritike! — Upamo, da store oblasti svojo dolžnost.

Ta slučaj dr. Casapiccole nas spominja na dogodek pred par leti. Takrat je bilo tudi v Pevmi in tudi radi psov. Dr. Casapiccola je bil razžalil med drugimi tudi rajnkega g. Fr. Kocjančiča. Dr. Casapiccola pa se je bil zbal sodnije in je prosil Kocjančiča odpuščanja. Čujemo, da sta se poravnala tudi že Casapiccola in Komavli!

Utonil je v Soči v nedeljo popoldne vojak Šumi od 10. trdnjavskega artil. bataljona. Kopalji so se v Soči pod restavra-

cijo v Stračičah 4 vojaki, med njimi Šumi. Ko so šli trije ven, so videli, da ni Šumija nikjer. Izginil je v Soči. Pionirji iščejo truplo. — Vojaška oblast bi morala podučiti vojake, kaka voda je Soča, da je mrzla in dere globoko, vsled česar je jako nevarna; ako ne, bodo vedno nesreče. Pred par dnevi šele je rešil g. Putrih jednemu vojaku življenje, v nedeljo se je zgodila nesreča. Splohi svetujemo vsakemu veliko previdnost pri kopanju v Soči.

Nabiralnik C. M. D. iz gostilne v Trg. D. sta bna vzela s seboj dva dobra prijatelja. Ali sreča ju je kmalu zapustila, kajti bila sta hitro prijeta in nabiralnik je zopet na svojem mestu.

Obstrejen. — 19 letnega A. Beltrama iz Mirna je obstretil tovariš Petrovič. Beltram je šel po zdravniško pomoč k usmiljenim bratom.

Pri podistični tekmi v Gradišču ob Soči, ki kateri je bilo priglášeno 35 tekačev iz Gorice, Trsta in Italije, je dobil prvo darilo neki regnikolo, dasi je prišel drugi na cilj. Prvi je prišel Slovenec Vodopivec Stanjo, toda njemu niso hoteli priznati prve nagrade. K tekmi poprej pa so ga pripustili; ko je prišel prvi, so se izgovarjali, da ni član nobenega italijanskega športnega društva. Nad vse značilno za naše Italijane!

Ob nedeljah seveda mora biti kak pretep med vojaki in civilisti, tako je bilo tudi preteklo nedeljo za gradom v neki gostilni, ko sta se sprla neki infanterist in neki kanonir z Jos. Trampužem, jeden izmed vojakov ga je sunil v trebuh z bajonetom. Potem sta pa oba junaka ušla in pustila bajonet v krčmi!

Izginil je 16 letni Anton Langof od svojih starišev v ulici Bosco 15. Od 15. t. m. ga ni več doma in ni nobenega sledu za njim.

Šnopsarij. — Priobčili smo danes teden došli nam dopisi o šnopsarijih in šnopsarijah v Gorici. Ker pa je bilo v notici pred »šnopsarij« govora o ulici sv. Antona, so nekateri mislili, da se tiče dopis o šnopsarijih gostilne M. v ulici sv. Antona. Naš dopisnik pa ni imel pred očmi gostilen, marveč šnopsarije tu in tam v Goriškem mestu.

Arretirali so neko Hermino Pavlin, služkinjo, doma iz Čedad, ker je hodila okoli no mestu brez sredstev.

Zgubil se je neki slaboumi in mutasti mladenič iz Bat. Isti je velike rasi, plavalas, bos in brez jopiča. Kdor bi vedel kaj, naj naznani županstvu v Batah, o. Cirgar.

»Šklaf«. — Celo v morskem hospicu v Gradežu nimajo slov. otroci miru. Italijanski otroci jih zmerjajo »šklaf«, kar kaže, kako slabo vzgajajo Italijani svoje otroke! Vodstvo naj poskrbi, da se to ne bo več dogajalo! — X.

Znani izborni kvartet, ki je znan po celi goriški okolici, je bil pred tednom v razkolu tako, da bi bilo prišlo kmalu do snopada, če se ne bi en pevec preselil v drugo krčmo kar z »brumom«, ali kmalu se je čulo, da so se začeli zopet pogajati, zato so jo v nedeljo udarili v Gradiško in Faro. V Fari so se zopet sprijaznili pri butelkah, šest let stari kanličci, ter zapeli tako leno, da so Furlani kar zijali — seveda N. je bil tudi zraven. Vsa čast njim, ki zanašajo slovensko pesem med Furlane! — Opazovalec.

Najbolj nametno ravna na vsak način tista gospodinja, ki pripravlja kavo tako, da ji prideva Kolinske kavne primesi, kajti le tako si lahko napravi res dobro in okusno kavo. Kolinska kavna primes je namreč najboljši kavni primatek, ki daje kavi izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo, torej vse one lastnosti, ki jih pri kavi tako cenimo. Obenem je Kolinska kavna primes edino pristno domače blago te vrste. Priporočamo torej vsem slovenskim gospodinjam izvrstno in domačo Kolinsko kavno primes, s katero bodo gotovo najbolj zadovoljne!

DOPISI.

Štanjel. — Tukajšnja C. M. podružnica priredi veselico dne 9. avgusta t. l. Pri veselici bode sodelovalo dramatično društvo iz Trsta. Program se objavi pozneje. Toliko v znanje sosednim društvom, da bi ne prirejala veselice istega dne.

Iz Prvačine. — Veselica moške in ženske podružnice družbe sv. C. in M. v

Prvačini naznanja, da veselica napovedana za 26. t. m. se ne boče vršila radi zadržkov pri dramatičnem odseku Goriškega Sokola. Veselica se prenese na zadnjo nedeljo septembra ali prvo oktobra. Vsi predprodani listki obdrže veljavo za to veselico.

Na Žagi je 20. t. m. utonil finančni nadstražnik Laganis. Kopat se je šel v Učejo pod most in je izginil v tolmunu. Čez 1 uro so pa potegnili iz vode mrtvega.

Poskušena samomor. — V Preserju pri Komnu si je pognal dve krogli v glavo vpok. orožnik I. Pipan. Krogli ste obtičali v desnem sencu. Nesrečnega Pipana so prepeljali v bolnišnico.

Gospodarske vesti.

Vinorejska razstava v Gorici. — Na deželnem odboru se je vršilo v soboto veliko zborovanje, katerega so se udeležili deželni glavar, deželni odborniki, zastopniki raznih gospodarskih društev, zastopniki iz vseh vinorodnih delov Goriškega, z Dunaja ravnatelj vinorejskega avstrijskega društva, poslanci, itd. Najprvo je poročal deželni glavar o dosedaj storjenem delu za kongres v Gorici, da je program kolikor mogoče obsežen, priredi se poseben zlet vinogradnikov iz Nižjeavstrijskega v Gorico. — Ravnatelj vin. društva z Dunaja je poročal o korakih, storjenih pri ministerstvu v tej stvari; ministerstvo je dovolilo prispevek in da razne premije za vinsko razstavo. Železnica in financa sta dovolili olajšave. Poročalo se je o delovanju odsekov. Javna pokušnja vin bo dne 8., 9. in 10. septembra. — Obširnejše poročilo priobčimo v »Primorcu«.

Črešnje. — Dne 6. maja so pripeljali prve na izvozni trg v Gorico. Prodalo se je v Gorici črešenj 13636 kvintalov za K 659.574.

Letos ni bila dobra letina za črešnje. V dobrem letu se jih proda v Gorici za 1 milijon kron.

Na izvoznem trgu v Gorici je bilo danes 40 kvintalov jabolk po 24 K, 70 kvintalov hrušk po 32 K, 10 kvintalov breskev po 68 K, 16 kvintalov artičok po 56 K, 35 kvintalov češp po 22 K, 25 kvintalov reine claude po 44 K, 36 kvintalov fig po 20 K, 1 kvintal orehov po 30 K, 40 kg jagod 100 K kvintal, 25 kvintalov fižola po

20 K, 30 kvintalov krompirja po 8 K, 8 kvintalov paradižnikov po 20 K.

V ladjedelnici v Trzihu odpuščajo delavce teden za tednom. Pretekli teden je bilo odpuščenih zopet 130 delavcev, tako da je v ladjedelnici sedaj le še okoli 400 delavcev. Kaka škoda delavcem in kak udarec za Trzih!

Otežkočenje uvoza vina v Nemčijo. — Rajhstag je sklenil resolucijo, v kateri se prosi zvezne vlade, dvigniti do sedaj veljavni odlog plačila carine na uvoženo vino. Trgovsko starešinstvo v Berlinu pa je državno vlado naprosilo odkloniti predlog za dvigovanje odloga.

Vinska letina na Tirolskem. — Pred kratkim je na Tirolskem uničila toča ves vinski in sadni pridelek. Razen vinske trte in sadnega drevja pa so močno trpeli tudi drugi sadeži.

Varstvo hranilnih vlog v Italiji. — Z ozirom na vedno bolj se pojavljajoče polumitalijanskih hranilnic in drugih kreditnih zavodov namerava vlada predložiti italijanski zbornici zakon, ki bo ščitil interese vložnikov na ta način, da bodo morali imeti denarni zavodi posebne garancijske fonde za hranilne vloge.

Razne vesti.

Kap je zadela v Zagrebu Ivana Puha, znanega tovarnarja koles in avtomobilov iz Gradca. Po opravljenih prišel v Zagreb, kjer ga je v hotelu Rojal zadela kap in je obielal mrtev. — Puh je bil štajerski Slovenec, v Gradcu se je seveda ponemčil.

Italijanski inženir Ulivi, ki je trdil, da je znašel način, kako se s posebno električno žico zapali eksplozivni material (bombe, skladišča streliva) na velike daljave, je pobegnil iz Florence in odpeljal s seboj ličar admirala Fornatija. Pravo senzacijo je bil vzbudil Ulivi v znanstvenem svetu in paniko v vojaških krogih izven Italije — sedaj pa se je pokazalo, da ni vse skup nič s tisto iznajdbo! In Ulivi je pobegnil.

Duhovnikov, menihov in nun je bilo v Avstriji po statistiki iz leta 1911. — okoli 60.000. Konventov je na Goriškem 6 z eno podružnico, menihov 60; nunskih konventov je 5 s 4 podružnicami, nun 250. Katoliških duhovnikov je na Goriškem 386. Vseh katoliških duhovnikov v Avstriji je bilo v 1911 letu 18.755.

Št. 938.

Oglas dražbe

za zgradbo novega župnišča v Divači

ki se boče vršila dne 2. avgusta 1914 ob 10. uri predpoldne na sedežu županstva v Matavunu št. 8.

Cela zgradba je cenj na K 20.500.—

Načrt, troškovnik in pogoji so razgrnjeni v občinskem uradu vsak dan od 8. do 12. ure predpoldne, ob delavnikih (razun sobote) tudi od 3. do 6. ure popoldne.

Delo se odda najcenejemu ponudniku.

Pred pričetkom dražbe je položiti 5% varščino.

210-3

Županstvo občine Naklo na Goriškem.

ZAHVALA.

Povodom smrti našega iskreno ljubljenege soproga, očeta, brata in tasta

MATIJA PIRC

posestnika in trgovca.

Zahvaljujemo se v prvi vrsti preč. duhovščini, vsem gg. c. kr. častnikom, p. n. c. kr. uradništvu, c. kr. orožnikom in c. kr. finančni straži ter vsem prijateljem in znancem za izkazano sožalje in obilo spremstvo na zadnji poti.

Posebno že se zahvaljujemo vojaškemu poveljstvu tukajšnjih posadk za udeležbo vojaštva ter tudi vojaškemu veteranskemu društvu, ki je spremljalo korporativno blagega pokojnika na zadnji poti.

Zahvaljujemo se nadalje »Narodni čitalnici« za izkazano sožalje ter pevskega društvu »Rombon« za ginjlive žalostinke.

V BOVCU, dne 14. julija 1914.

211-1

Žalujejoči ostali.

Aeroplan je padel na kmečki voz pri kraju Arando na Španskem. V aeroplanu je bil aviatik Avaro. En otrok je ubit, sedem oseb, ki so se nahajale na vozu, je pa težko ranjenih. Tudi Avaro ima težke telesne poškodbe.

Demonstracije štrajkujočih delavcev v Petrogradu. — V Petrogradu štrajkajo industrijalni delavci in črkostavci. Okoli 50.000 delavcev je v štrajku. Na več krajih v mestu so imeli shode, na katerih so peli revolucionarne pesmi. Policija jih je razpršila, aretirala je večje število demonstrantov. 600 delavcev se je zbralo pred policijskim poslopjem; metali so kamene v poslopje.

Kolera na Ruskem. — Vročina je, pojavila se je kolera. Iz Podolja poročajo, da se širi kolera prav znatno. V zadnjih dneh je bilo nad slučajem kolere, 14 oseb umrlo.

Velik požar. — V Petrogradu je izbruhnil v delavskem delu mesta velik požar, ki je hipoma upepelil 30 hiš. Več ljudi je ponesrečilo.

Na smrt obsojen vojak. — Vojaška sodnija je obsodila infanterista 100. pešpolka Ludvika Kolača v Olumucu, ki je umoril svojega sina, na smrt. Kolač je imel ljubavno razmerje z neko služkinjo Hedviko Zidek, ki ni bilo brez posledic. Zidek je umrla v bolnišnici, otroka pa, ki je bil bolan, je umoril njegov oče. Kolač je hotel izvršiti samoumor, pa mu je za to zmanjkalo poguma, kakor je izpovedal.

Popolno abstinenco alkoholnih pijač so sklenili v državi Zapadne Virginije z večino 90.000 glasov dne 7. julija 1914. Takoj drugi dan so se zaprle vse pivarne, tovarne za žganje in gostilne, ki so reprezentirale vrednost 300 milijonov, in 25.000 oseb si mora iskati nov poklic. Postava, ki prepoveduje prodajo alkoholnih pijač, je jako stroga. Kdor prodaja alkoholne pijače, ali jih tudi samo ponudi, zapade konfiskaciji blaga in zaporu. Ako se prestopnik ponavlja, traje zapor tudi do 5 let. Zdravila, ki vsebujejo več ko 50% alkohola se smatrajo kot opojna pijača in vsako anonciranje po časopisih je prepovedano. Vsi tovarnarji in gostilničarji morajo takoj odstraniti vse alkoholne pijače in jih ne sme nihče shranjevati, drugače zapadejo ostrim kaznim. Veliko število državnih uslužbencev poizvedujejo in zasledujejo, če je tudi zadnja kaplja kake opojne pijače v tej državi izginila. Posledice alkoholizma so morale biti pač ogromne, da se je država z volilci odločila tako energično nastopiti, in je prepričana, da bo imelo prebivalstvo kljub temu da odpade ogromen del državnih dohodkov, kljub temu da izgube posameznik ogromno premoženje, še vendar veliko več dobička in koristi od popolne abstinence.

83.784 novih naročnikov so pridobili socialni demokratje v Nemčiji v enem tednu za svoje časnike. Uprizorili so namreč od 28. junija do 5. julija »rdeči teden«. V tem času so neumorno agitirali za razširjanje svojih listov in pridobivali nove članke za svoje organizacije. Po celi Nemčiji so v tem času priredili socialni demokratje 1969 agitačnih zborovanj, razdelili so 6.759.230 letakov in 1.582.010 posebnih agitačnih spisov. Agitacija od hiše do hiše so izvršili v 4288 krajih. Uspeh »rdečega tedna« je naravnost velikanski. Berolinsko glasilo socialne demokracije, »Vorwärts!«, poroča: »Naši pristaši in somišljeniki so v tem času nabrali 184.109 novih članov za naša društva, med tem je 32.298 ženskih, za svoja glasila smo dobili 83.784 novih naročnikov«. — Tako upoštevajo soc. demokratje važnost časopisja in organizacij!

Važen izum za zrakoplovce. — Hanoverski aviatik Oppermann je po triinpolletnem delu izumil stroj, ki avtomatski kaže zrakoplovcu na zemljevidu, kje se nahaja. Nemške vojaške oblasti so kupile to iznajdbo in jo sedaj preizkušajo. Iznajdba je zelo važna za zrakoplovce, ker jo lahko rabijo v poljubni višini, med oblaki in tudi v megli.

Umor v Slovenski Benečiji. — Iz Vidma poročajo, da je Alojzij Kos iz Njiv v Reziji umoril svojega očeta; sedaj se je v ječi usmrtil. Svojega očeta je umoril že meseca maja med spanjem. Hladnokrvni morilec je očetu sam napravil mrtvaško krsto ter ga potem pokopal. Ko so ga sosede vprašali, kaj počenja, je odgovoril: »Pripravljam balo svojemu bratu Petru.« Ta se je imel tisti dan poročiti.

Vsled pijanosti utonil. — Po Osojskem jezeru sta se v ponedeljek 6. t. m. zjutraj ob štirih po čolnu peljala na delo delavca Mazora in Schury. Oba sta bila pijana. Čoln se jima je pa prekucnil in je Mazora utonil. Tovariša so ljudje rešili.

Umor. — Dne 5. t. m. ponoči se je podal infanterist Schussmann od 7. pešpolka v Velesnek pri Celovcu v zasebno stanovanje 19 let stare Jožefe Käfer in jo je v navzočnosti njene matere trikrat zabodel z bajonetom. Zabodena je takoj umrla. Morilca so aretirali in odvedli takoj v vojaške zapore v Celovcu. Schussmann je rojen Dunajčan.

Prva ruska dekliška gimnazija na prostem. — Tik krasnega gozda v okolici Kijeva so otvorili prvo rusko dekliško gimnazijo na prostem. Oglasilo se je toliko deklet, da ni bilo mogoče sprejeti vseh. Poleg predpisanih predmetov se vežbajo dekleta v telovadbi, v ročnem delu, pečajo se z vrtnarstvom itd. Pouk na prostem daje izvrstne uspehe.

Razglas

o sprejemu gojenk v kmetijsko gospodinj-sko šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi polovici meseca oktobra se otvori šestnajsti tečaj gospodinj-ske šole. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem posloju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinj-skem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditjo nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 35 K, ali za ves tečaj 385 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinj-sko šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk;
2. znati čitati, pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške;
5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 10. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinj-sko sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Prošnje za sprejem bodo rešene med 20. in 25. septembrom.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 15. julija 1914.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. J. Fabčić).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorca«.

Sidro-Thymol-mazilo
za lahke poškodbe (rane), nezaozljene rane in opekline. Doza K — 80.

Sidro-Liniment. Capsel oompos.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller.
Bolečine elajstube mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd.
Steklenica K — 80, 1.40, 2.—

Sidro-Albuminat-železna-tinktura
Za malokrvnost in bledico.
Steklenica K 1.40.

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno
Dr. Richter-javi apoteki „pri zlatem levu“,
Praga 1, Elizabethstrasse 5.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpriljubnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.
Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Učenca sprejme brivski mojster Lud. Čoter v Gorici Via Stretta št. 1. 208—4

Edina primorska tovarna dvokoles

„TRIBUNA“
Gorica, Tržaška ul. 26.
proj pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov i. t. d.

F. BATJEL — GORICA

Stolna ulica št. 2—4.

Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Mihajlo Turk

priporoča svojo 160—10

BRIVNICO :: Gorica, ::
na Kornu št. 6.

Senzacionalna prirodna prikazen XX. stoletja! Noben delati reklame, da bi ston služila denar — kakor so to večkrat dogaja, pač pa som pripravljena **brezplačno** povedati vsakomur kako som popolnoma odpravila vedelno bolezen na pljučah, nadoho in oslovski kašelj. To domačo zdravilo si lahko nabavi vsakdo jako po ooni. Pošljite za odgovor frankiran zavitek. Naslov gospa **B. Kolenská — Vršovice pri Pragi, Češko.** 200—20

Kupijo se večje množine vsakovrstnega trdega, žaganega lesa. Množino, mero in ceno franco vagon pod šifro: „Oreh, črešnja, hruška“ na upravništvo „Soča“. 204—4

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA

Jos. Verdi fekaljšče štov. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Glavna zaloga

Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja. 27—3

Naročajte se na „Soča“ in „Primorca“.

Anton Breščak

Gorica - Gosposka ul. (G. Carducci) 14, v lastni hiši.

Prva in največja slovenska zaloga in tovarna pohištva na Primorskem

zalogi ima vedno nad 50 modernih jedilnih in spalnih sob.

Cene od 300 do 3000 K soba.

Edina slovenska delavnica tapetarij.

Velika izbira sli, stolic kakor tudi železnega pohištva.

Sprejema naročila za opreme vil, hotelov itd. 107—c

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Altena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke. Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

26—c

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

Steckenpferd lilijno mlečnato milo

od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen na Labi

ostane nedosegljivo prej in slej v svoji učinkovitosti proti pegam in je neizogibno potrebno za umno negovanje kože in lepote. To spričunjejo priznalna pisma, ki nam dohajajo vsak dan. Dobliva se po 80 vin. v lekarnah, mirodlnicah 81—40 in trgovinah s parfumi. 75 40